

Czołg lekki M3 "Stuart" ("Honey")

Kolekcja: Czołgi i inne wozy bojowe (modele 1/35)

Muzeum: MMM - Muzeum Militariów Misiaczka

Właściciel: TeddyBear

Stan eksponatu: Bardzo dobry

Opis: Lekki czołg amerykański, opracowany w drugiej połowie 1940. Od marca 1941 produkowany seryjnie w zakładach American Car & Foundry. Stanowił rozwinięcie czołgu M2A4, a zmiany objęły przede wszystkim podwozie, w którym zwiększono powierzchnię kontaktu gąsienic z podłożem (poprzez obniżenie kół napinających), co zmniejszyło nacisk jednostkowy na grunt i zwiększyło stabilność czołgu.

M3 wczesnych serii produkcyjnych posiadały ośmioboczną wieżę, wykonaną początkowo z płyt nitowanych, a później spawanych. Od czołgu o numerze produkcyjnym 1946, wprowadzono wieżę cylindryczną, przy czym nadal zachowano oznaczenie M3.

Kilkaset czołgów M3 dostarczano w ramach Lend-Lease do Wielkiej Brytanii i ZSRR. To właśnie brytyjskie M3 jako pierwsze zadebiutowały w walkach, w Afryce Północnej (jesienią 1941) i to Brytyjczykom zawdzięczają one swoją nazwę - "Stuart" (od nazwiska J.E.B. Stuarta, generała kawalerii Konfederatów podczas wojny secesyjnej w USA).

Brytyjscy czołgownicy przyjęli "Stuarty" z mieszanymi uczuciami. Czołg był mały, bardzo ciasny, a także słabo uzbrojony i opancerzony, ale równocześnie był szybki, zwrotny i niezawodny. Zwłaszcza ta ostatnia cecha zachwyciła załogi, zmęczone ciągłymi awariami czołgów produkcyjnej rodzimej i spowodowała, że M3 dorobił się drugiej, nieoficjalnej, ale powszechnie używanej nazwy - "Honey" ("Miodzio", ale w slangu także "Kochanie").

Natomiast wspomniany debiut czołgu w pustynnych walkach był po prostu katastrofą (choć zawinioną głównie przez błędy taktyczne Brytyjczyków). Podczas operacji "Crusader", w dwóch kolejnych bitwach - pod Gabr Saleh i Sidi Rezegh (19-23 XI 1941) 4 Brygada Pancerna brygadiera Aleca Gatehouse'a straciła 130 "Stuartów" z posiadanych 165 (straty niemieckie były dziesięciokrotnie mniejsze). W rezultacie takich doświadczeń, w późniejszym okresie czołgi M3 rozsądnie przesunięto do roli, do jakiej je projektowano - czyli do rozpoznania.

W kolekcji: Czołg M3 w barwach brytyjskich, o nazwie własnej "Bellman" z "B" Squadron, 8th King's Royal Irish Hussars, 4th Armoured Brigade, 7th Armoured Division, listopad 1941. Pojazd w trójbarwnym kamuflażu pustynnym, tzw Caunter Scheme. Białoczerwono-białe pionowe pasy były elementami szybkiej identyfikacji, wprowadzonymi przed operacją "Crusader". Czerwony kwadrat na wieży, namalowany na pasach szybkiej identyfikacji, oznacza szwadron "B" (symbol kwadratu) najstarszego pułku w brygadzie (kolor czerwony). Model w skali 1/35, zestaw Academy.